

บทที่ 4

ผลและวิจารณ์ผลการทดลอง

4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของกระเทียม

ตารางที่ 4.1 องค์ประกอบทางเคมีของกระเทียม

ร้อยละองค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย±ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ความชื้น	53.70±0.04
โปรตีน	0.42±0.02
ไขมัน	3.42±0.14
เถ้า	0.50±0.01
เส้นใยหยาบ	14.69±0.32
คาร์โบไฮเดรต (by difference)	27.27±0.20

ค่าเฉลี่ยได้จากการทดลอง 3 ซ้ำ

จากผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4.1 พบว่ากระเทียมมีปริมาณไขมันร้อยละ 3.42 และปริมาณคาร์โบไฮเดรตร้อยละ 27.27 แต่มีปริมาณโปรตีนเพียงร้อยละ 0.42 ซึ่งโดยทั่วไปแล้วพืชผักโดยทั่วไปจะมีปริมาณไขมันต่ำ การผลิตเป็นเส้นใยอาหารจึงไม่จำเป็นต้องกำจัดไขมันออก จะกำจัดเอาโปรตีนและคาร์โบไฮเดรตออกแทน แต่เนื่องจากกระเทียมเป็นพืชที่มีปริมาณไขมันสูง ทั้งยังมีสารอัลลิซินที่อยู่ในน้ำมันซึ่งมีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อ จะขัดขวางความเป็นพรีไบโอติก (Prebiotic) จึงต้องกำจัดไขมันออก แล้วพบว่าปริมาณโปรตีนอยู่น้อยมากจึงไม่จำเป็นต้องกำจัดออก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะทำการกำจัดไขมันและคาร์โบไฮเดรตออกจากวัตถุดิบกระเทียม

4.2 ศึกษาวิธีและสภาวะที่เหมาะสมในการกำจัดไขมันออกจากกระเทียม

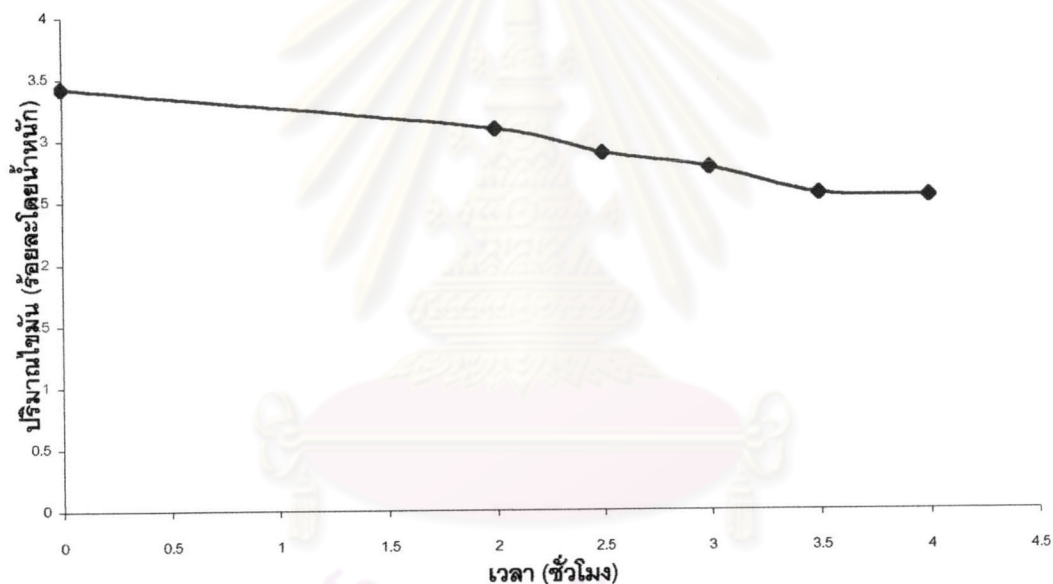
การกำจัดไขมันออกจากกระเทียมทดลองทำ 2 วิธีคือ การสกัดด้วยไอน้ำที่ความดันบรรยากาศและการสกัดด้วยตัวทำละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 วิเคราะห์ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่ในกากกระเทียม ได้ผลการทดลองดังนี้

4.2.1 ผลการสกัดไขมันด้วยไอน้ำ

ตารางที่ 4.2 ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่ในกระเทียมหลังจากสกัดไขมันออกด้วยไอน้ำ

เวลา(ชั่วโมง)	2.0	2.5	3.0	3.5	4.0
ปริมาณไขมัน(%)	3.08 ^a ±0.10	2.88 ^b ±0.08	2.76 ^c ±0.10	2.55 ^d ±0.05	2.53 ^d ±0.11

ตัวอักษร a b c และ d ที่แตกต่างกันหมายถึงในข้อมูลแถวเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ภาพที่ 4.1 ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่ในกระเทียมหลังจากสกัดด้วยไอน้ำ

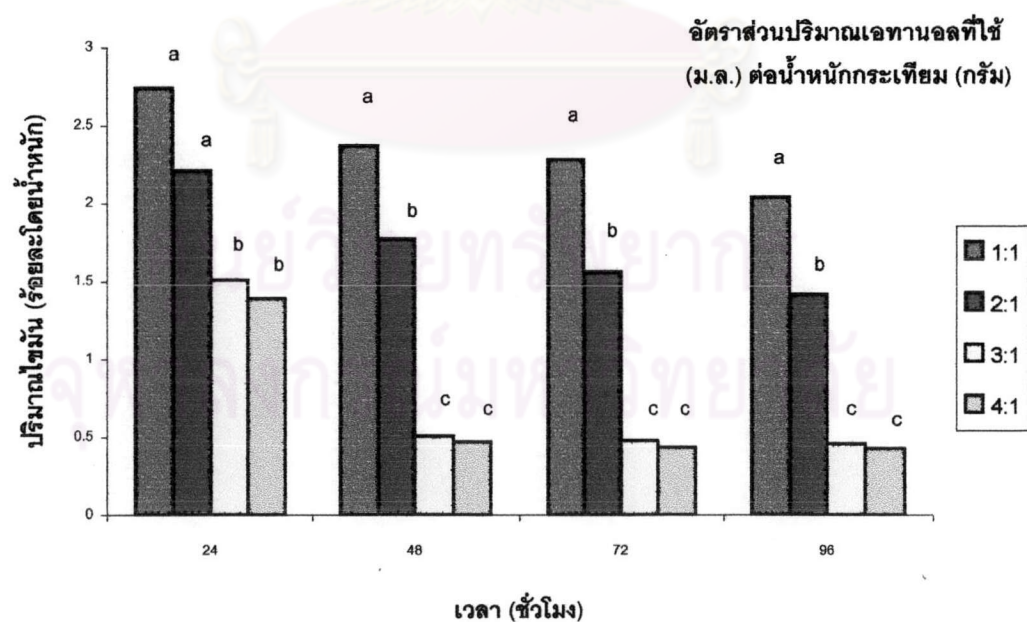
จากตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.1 พบว่าเมื่อใช้เวลาในการสกัดโดยใช้ไอน้ำที่ความดันบรรยากาศนานขึ้น ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่ในกากกระเทียมจะลดลง โดยที่เวลาในการสกัด 3.5 ชั่วโมง ปริมาณไขมันในกระเทียมเหลืออยู่เพียงร้อยละ 2.55 ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับการใช้เวลาในการสกัดเพิ่มขึ้น ($p > 0.05$)

4.2.2 ผลการสกัดไขมันโดยตัวทำละลาย โดยใช้อุณหภูมิและความเข้มข้นร้อยละ 95

ตารางที่ 4.3 ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่ในกระเทียมหลังจากสกัดไขมันออกโดยใช้อุณหภูมิและความเข้มข้นร้อยละ 95

เวลา(ชั่วโมง)	24	48	72	96
อัตราส่วนเอทานอล (ม.ล.) ต่อ กระเทียม (กรัม)				
1:1	2.74 ^a ±0.25	2.37 ^a ±0.37	2.28 ^a ±0.33	2.04 ^a ±0.45
2:1	2.21 ^a ±0.34	1.77 ^b ±0.22	1.56 ^b ±0.36	1.42 ^b ±0.24
3:1	1.51 ^b ±0.20	0.51 ^c ±0.10	0.48 ^c ±0.12	0.46 ^c ±0.08
4:1	1.39 ^b ±0.25	0.47 ^c ±0.10	0.44 ^c ±0.07	0.43 ^c ±0.14

ตัวอักษร a b c และ d ที่แตกต่างกันหมายถึงในข้อมูลแถวและคอลัมน์เดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ภาพที่ 4.2 ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่หลังจากสกัดด้วยเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.2 พบว่าเมื่อใช้เวลาและปริมาณเอทานอลในการสกัดมากขึ้น ปริมาณไขมันที่เหลืออยู่ในกากกระเทียมจะลดลง โดยสภาวะที่ปริมาณเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 (มิลลิลิตร) ที่ใช้ต่อน้ำหนักกระเทียม (กรัม) เป็น 3 ต่อ 1 เวลา 48 ชั่วโมง ปริมาณไขมันในกระเทียมเหลืออยู่เพียงร้อยละ 0.51 ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับการใช้เวลาและปริมาณเอทานอลในการสกัดเพิ่มขึ้น ($p>0.05$)

จากการทดลองทั้ง 2 วิธี พบว่าวิธีสกัดด้วยตัวทำละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 จะสามารถสกัดเอาไขมันออกจากหัวกระเทียมได้ในปริมาณที่มากกว่าวิธีสกัดโดยใช้ไอน้ำ เป็นเพราะมีไขมันบางส่วนเท่านั้นที่สามารถระเหยได้ที่อุณหภูมิของไอน้ำที่ความดันปกติ เช่นพวกน้ำมันหอมระเหย ส่วนน้ำมันที่มีจุดเดือดสูงกว่านี้ก็จะยังคงอยู่ในกากกระเทียม แต่จะสามารถถูกสกัดออกมาตัวทำละลาย (สารโวจน์, 2537) ทำให้วิธีสกัดไขมันด้วยไอน้ำมีปริมาณไขมันที่เหลืออยู่มีมากกว่าการสกัดด้วยตัวทำละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95

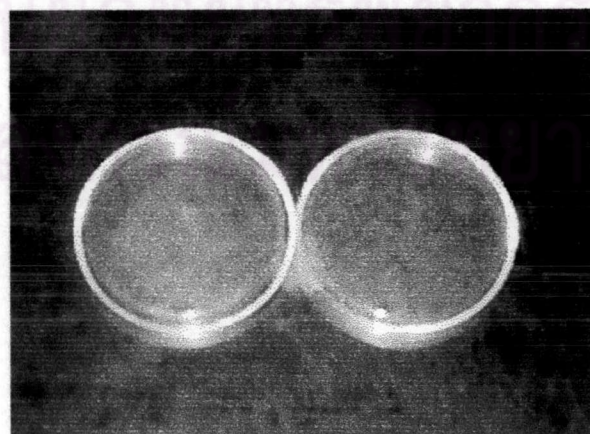
ทำการเลือกสภาวะทั้ง 2 วิธีมาทำการทดลองต่อ โดยดูจากปริมาณไขมันที่เหลืออยู่น้อยที่สุด และใช้เวลาและปริมาณเอทานอลน้อยที่สุด

จากวิธีสกัดด้วยเอทานอลเลือกสภาวะที่ปริมาณเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 (มิลลิลิตร) ที่ใช้เป็น 3 ส่วน ต่อน้ำหนักกระเทียม (กรัม) 1 ส่วน เวลาในการสกัด 48 ชั่วโมง

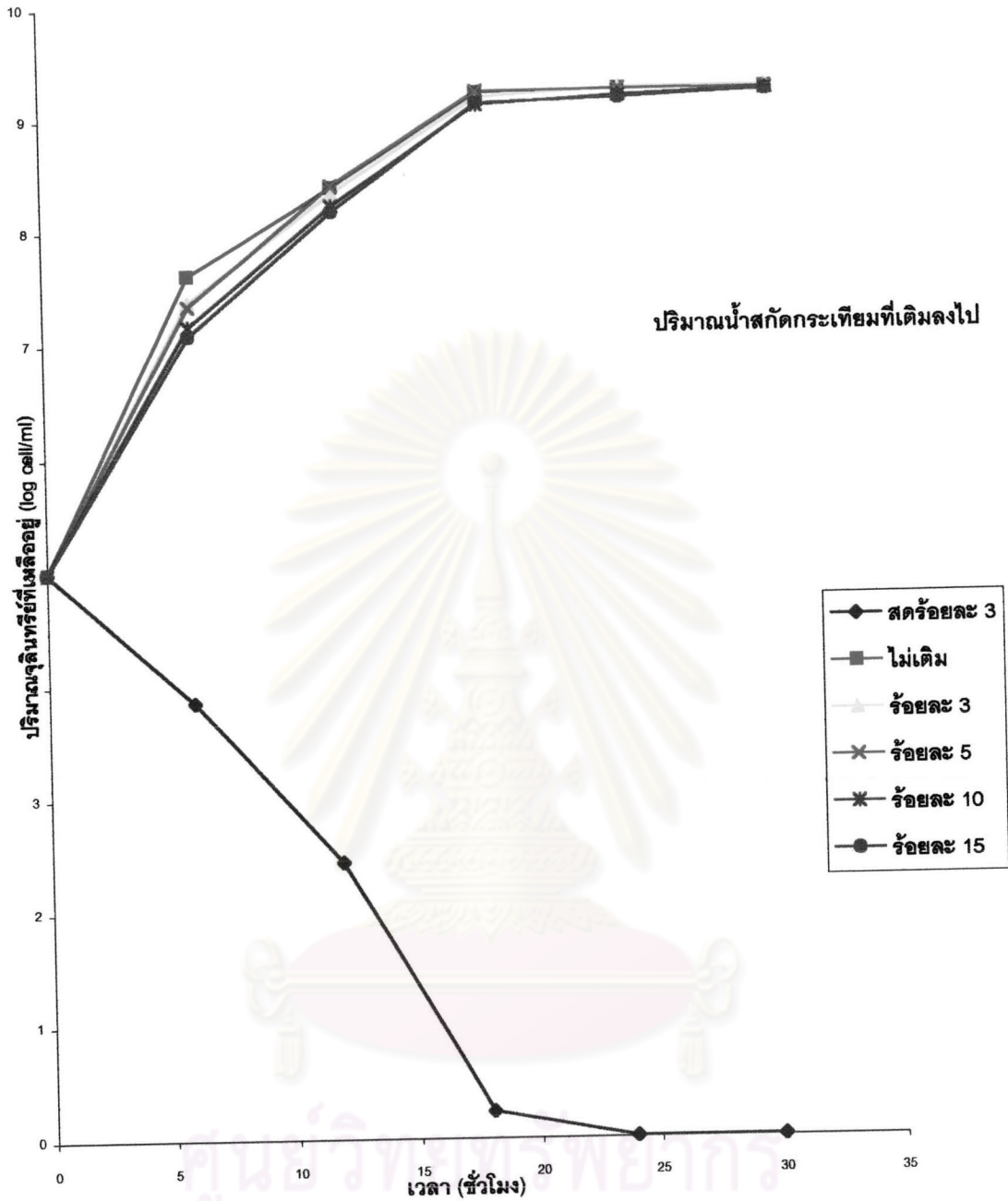
จากวิธีสกัดโดยใช้ไอน้ำ เลือกเอาสภาวะที่ใช้เวลาในการสกัด 3.5 ชั่วโมง มาทำการทดลองต่อไป

4.2.3 ผลการตรวจสอบปริมาณอัลลิซินที่เหลืออยู่ โดยการเลี้ยงเชื้อ

ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่ที่เวลาต่างๆ หลังจากเติมน้ำสกัดจากกระเทียมที่สกัดไขมันทั้ง 2 วิธีในปริมาณต่างๆ กัน ได้ผลดังภาพที่ 4.3 4.4 และ 4.5

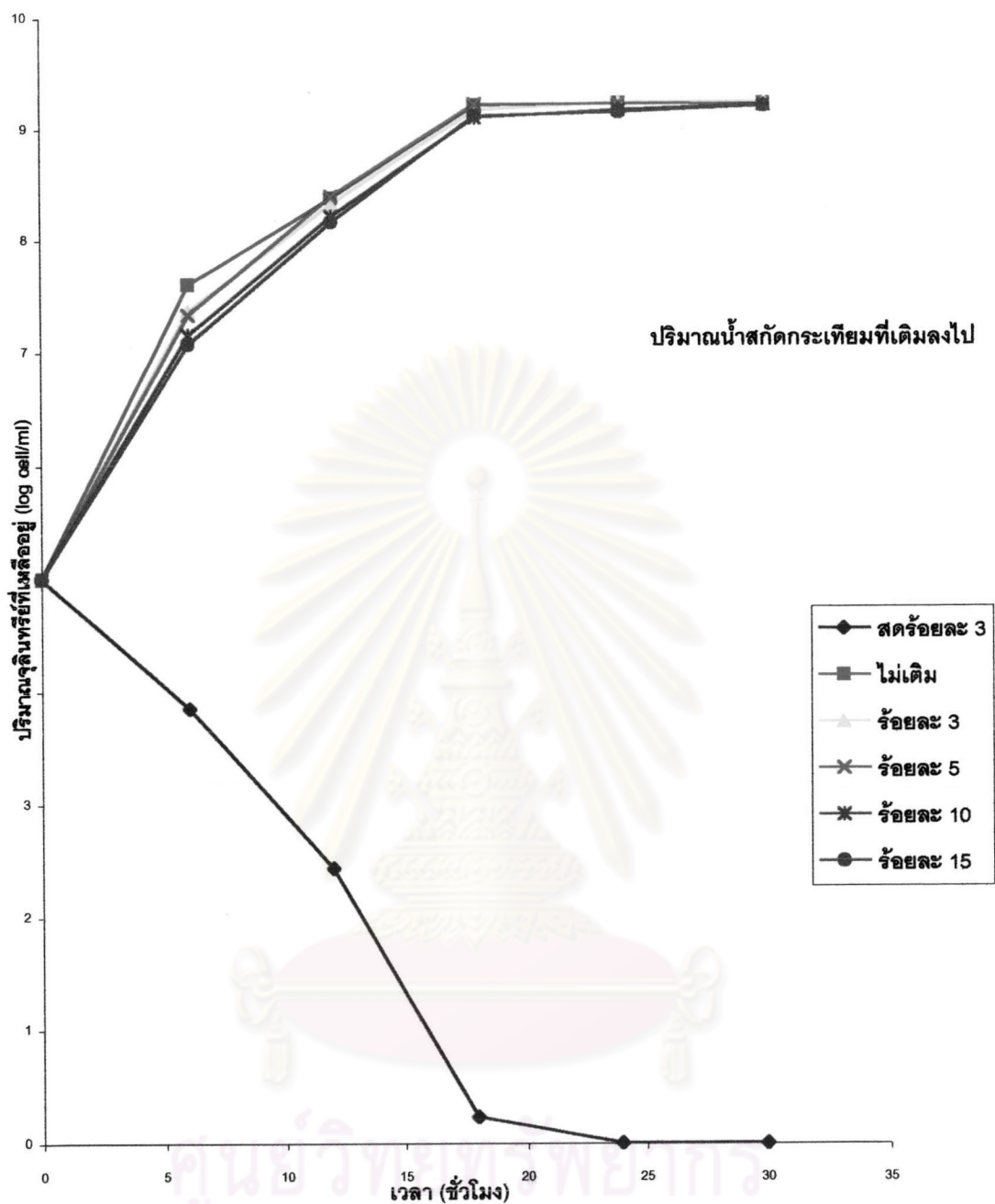

ภาพที่ 4.3 โคโลนีของเชื้อ *S.aureus* บนอาหาร Trypticase Soy Agar

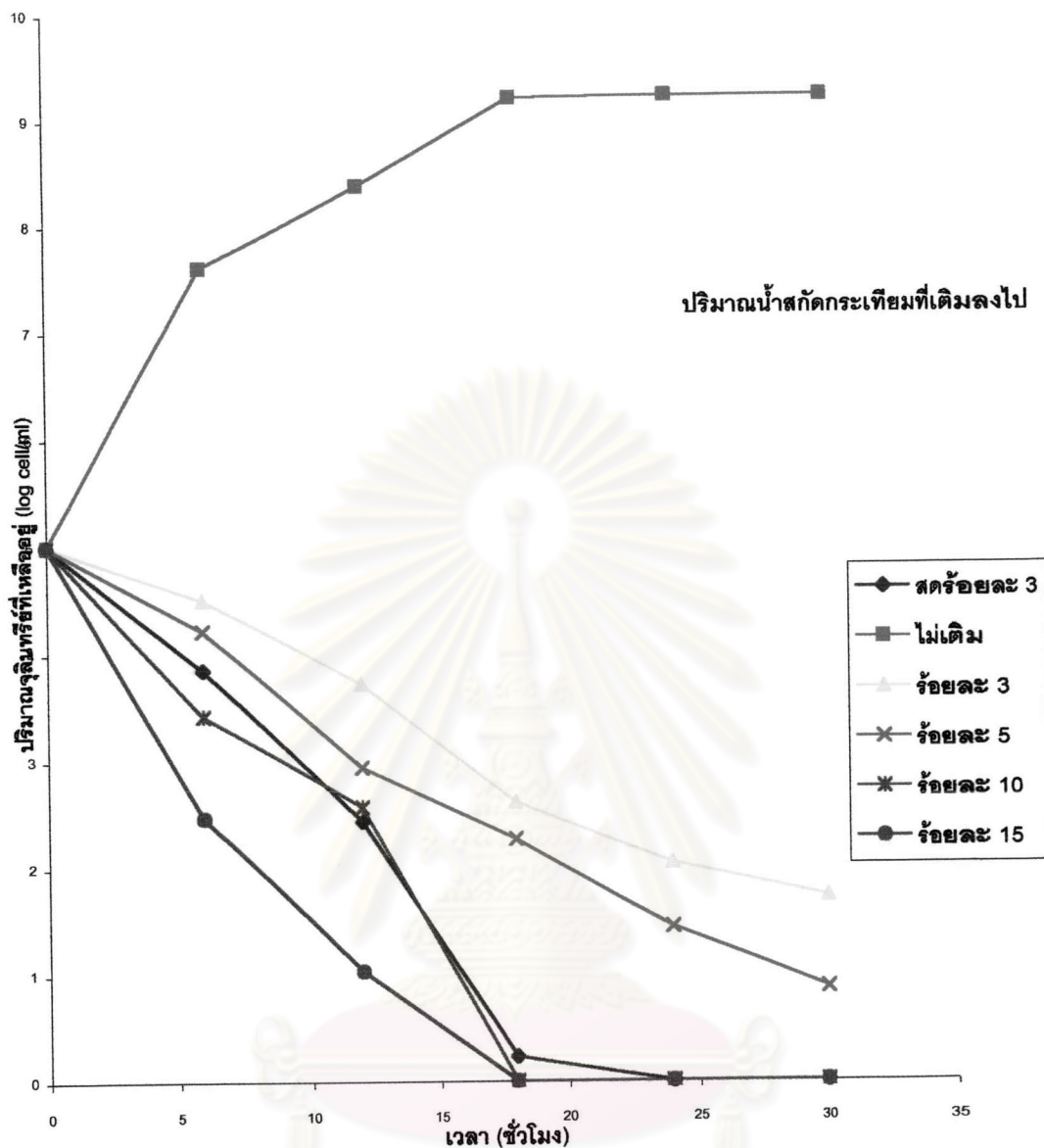
ภาพที่ 4.4 ปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่ที่เวลาต่างๆหลังจากเติมน้ำสกัดกระเทียมที่สกัดไขมันด้วยเอทานอล

จากภาพที่ 4.4 พบว่าปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่ของทุกความเข้มข้นของน้ำสกัดกระเทียมที่สกัดไขมันออกด้วยเอทานอล จะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) กับปริมาณจุลินทรีย์ที่ไม่ได้เติมน้ำสกัดกระเทียม แสดงว่าปริมาณอัลลิซินถูกกำจัดออกไปได้มากและจะไม่มีผลในการฆ่าเชื้อเหลืออยู่

ภาพที่ 4.4 ปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่ที่เวลาต่างๆหลังจากเติมน้ำสกัดกระเทียมที่สกัดไขมันด้วยเอทานอล

จากภาพที่ 4.4 พบว่าปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่ของทุกความเข้มข้นของน้ำสกัดกระเทียมที่สกัดไขมันออกด้วยเอทานอล จะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) กับปริมาณจุลินทรีย์ที่ไม่ได้เติมน้ำสกัดกระเทียม แสดงว่าปริมาณอัลลิซินถูกกำจัดออกไปได้มากและจะไม่มีผลในการฆ่าเชื้อเหลืออยู่

ภาพที่ 4.5 ปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลือที่เวลาต่างๆหลังจากเติมน้ำสกัดจากกระเทียมที่สกัดไขมันด้วยไอน้ำ

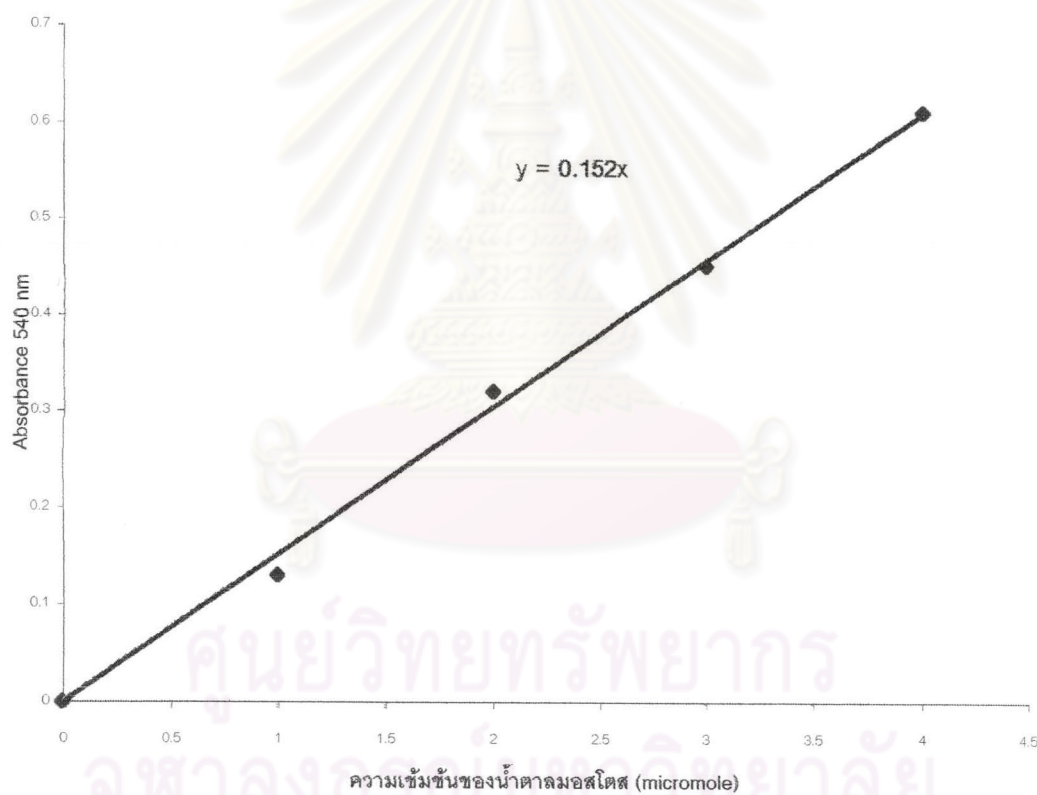
แต่จากภาพที่ 4.5 พบว่าปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่ของทุกความเข้มข้นของน้ำสกัดกระเทียมจากกระเทียมที่สกัดไขมันด้วยไอน้ำ 3.5 ชั่วโมง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับปริมาณจุลินทรีย์ที่ไม่ได้เติมน้ำสกัดกระเทียม คือปริมาณจุลินทรีย์ที่เหลืออยู่มีแนวโน้มลดลงตามความเข้มข้นของน้ำสกัดจากกระเทียมที่เพิ่มขึ้น และที่ระดับความเข้มข้นร้อยละ 10 และ 15 จุลินทรีย์ถูกทำลายหมดในเวลา 18 ชั่วโมง แสดงว่าปริมาณอัลลิซินถูกกำจัดออกไปน้อยมากด้วยวิธีการนี้ และยังคงมีผลในการฆ่าเชื้ออยู่

ดังนั้นจึงเลือกใช้วิธีการสกัดไขมันจากกระเทียมด้วยเอทานอล เลือกสภาวะที่ปริมาณเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 (มิลลิลิตร) ที่ใช้ต่อน้ำหนักกระเทียม (กรัม) เป็น 3 ต่อ 1 เวลา 48 ชั่วโมง เป็นสภาวะที่ใช้ทำการทดลองต่อไป

4.3 การสกัดแป้งออกด้วยเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส (α -Amylase)

4.3.1 หาเส้นกราฟมาตรฐานของกิจกรรมเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

จากผลการทดลองได้กราฟเส้นตรงระหว่างความเข้มข้นน้ำตาลมอลโตส (ไมโครโมล) กับค่าการดูดกลืนแสงที่ 540 นาโนเมตร ดังภาพที่ 4.6 ได้สมการเส้นตรง $y = 0.152x$

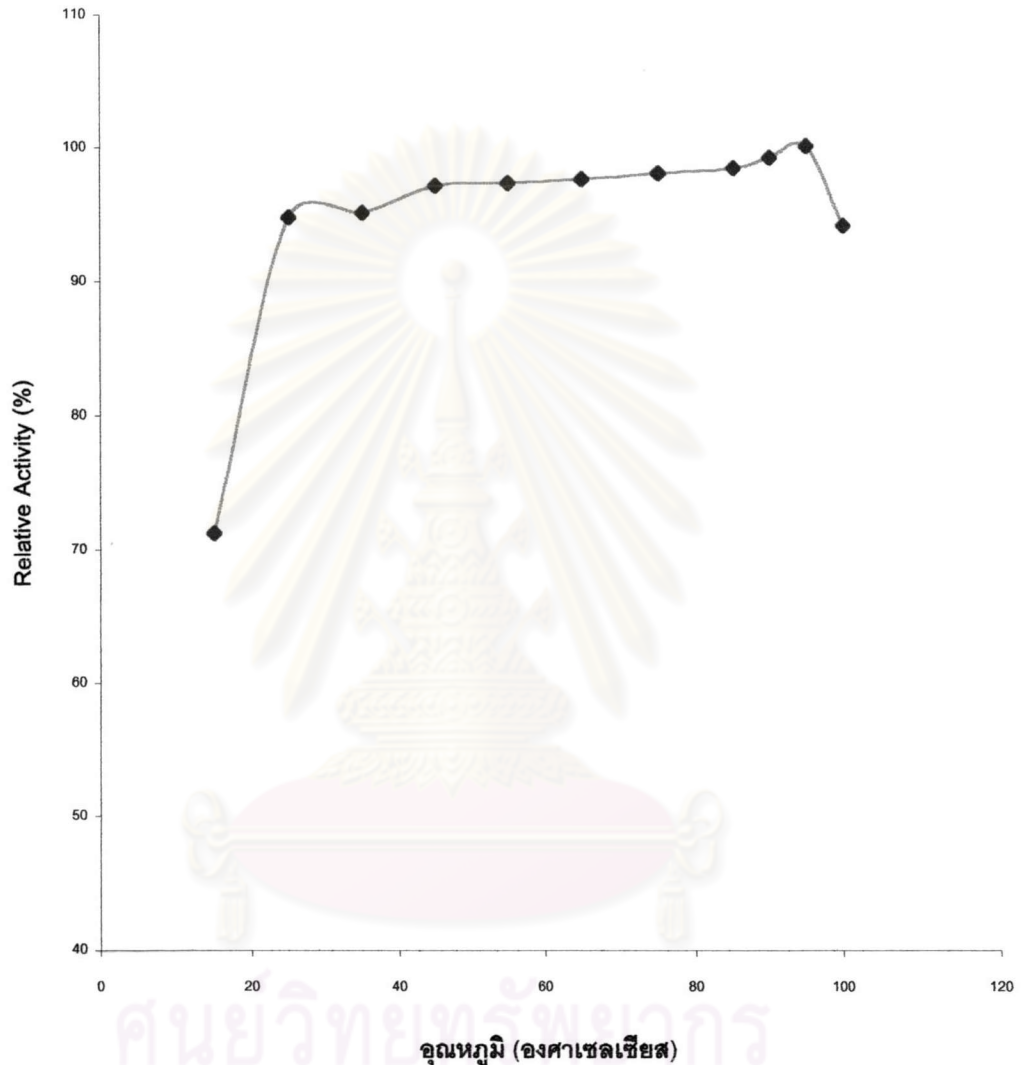

ภาพที่ 4.6 เส้นกราฟมาตรฐานของภาวะวัดกิจกรรมของเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

4.3.2 หาอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการทำงานของเอนไซม์

จากผลการวัดค่าความดูดกลืนแสงที่ 540 นาโนเมตรที่วัดได้ มาคำนวณหากิจกรรมของเอนไซม์กับเส้นกราฟมาตรฐาน ได้ผลดังภาพที่ 4.7

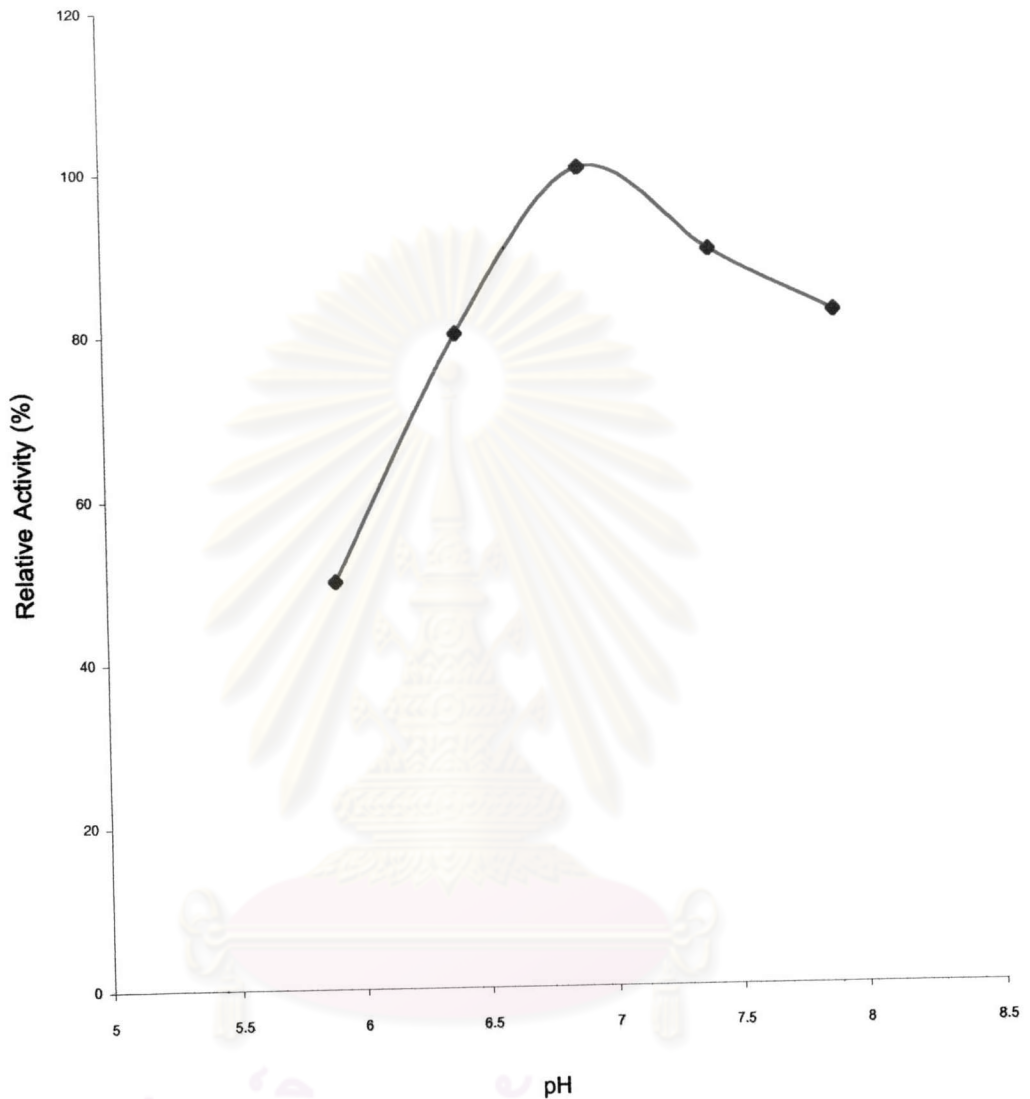

ภาพที่ 4.7 อุณหภูมิที่เหมาะสมกับการทำงานของเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

พบว่าเอนไซม์ที่ใช้สามารถใช้กับอุณหภูมิได้ในช่วงกว้าง ตั้งแต่ 25 ถึง 95 องศาเซลเซียส และที่ 95 องศาเซลเซียสเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลสที่ใช้จะมีกิจกรรมสูงสุด ประมาณ 120 หน่วย

4.3.3 หา pH ที่เหมาะสมกับการทำงานของเอนไซม์

จากผลการวัดค่าความดูดกลืนแสงที่ 540 นาโนเมตรที่วัดได้ มาคำนวณหากิจกรรมของเอนไซม์กับเส้นกราฟมาตรฐาน ได้ผลดังภาพที่ 4.8

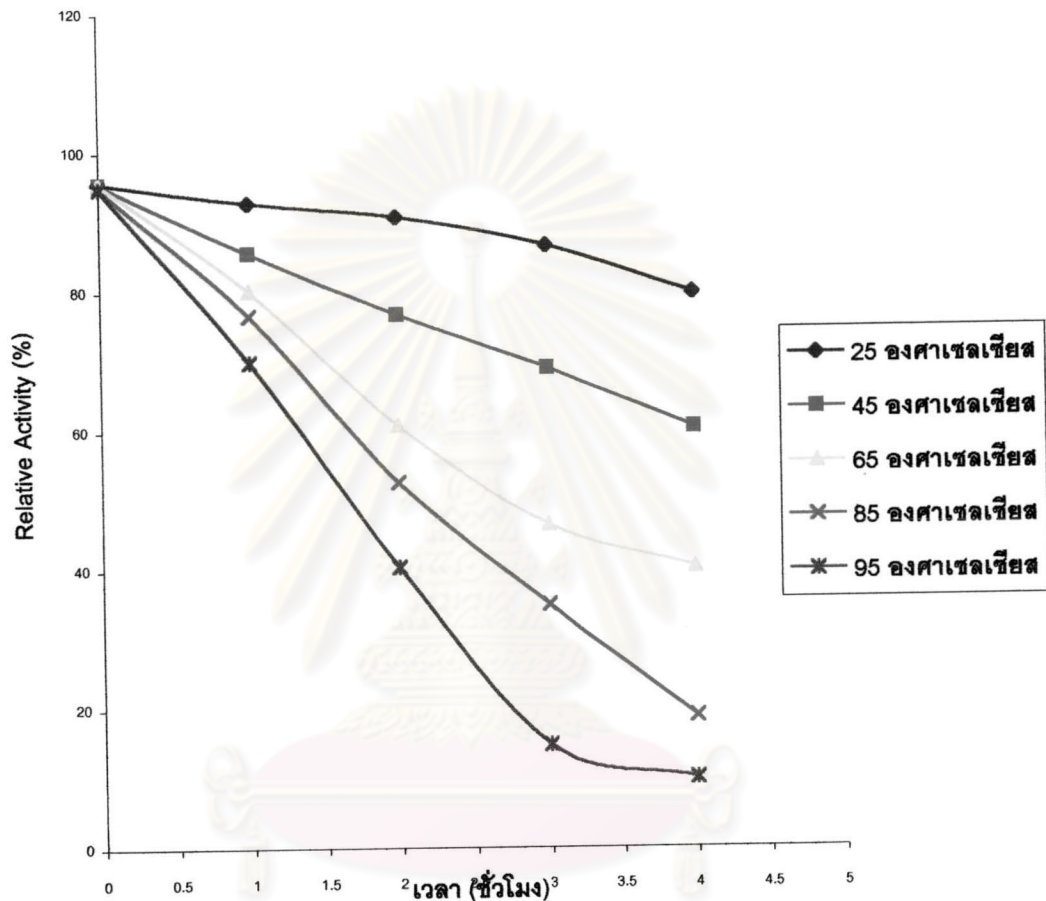

ภาพที่ 4.8 ค่าพีเอชที่เหมาะสมกับการทำงานของเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

พบว่าเอนไซม์ที่ใช้สามารถใช้กับค่าความเป็นกรดต่างได้ในช่วงแคบ เป็นผลมาจากค่า Isoelectric Point (pI) ของโปรตีนเอนไซม์ (Boyer และคณะ, 1972) โดยที่ความเป็นกรดต่าง (pH) 6.9 เอนไซม์อัลฟาอะมัยเลสที่ใช้จะมีกิจกรรมสูงสุดประมาณ 120 หน่วย

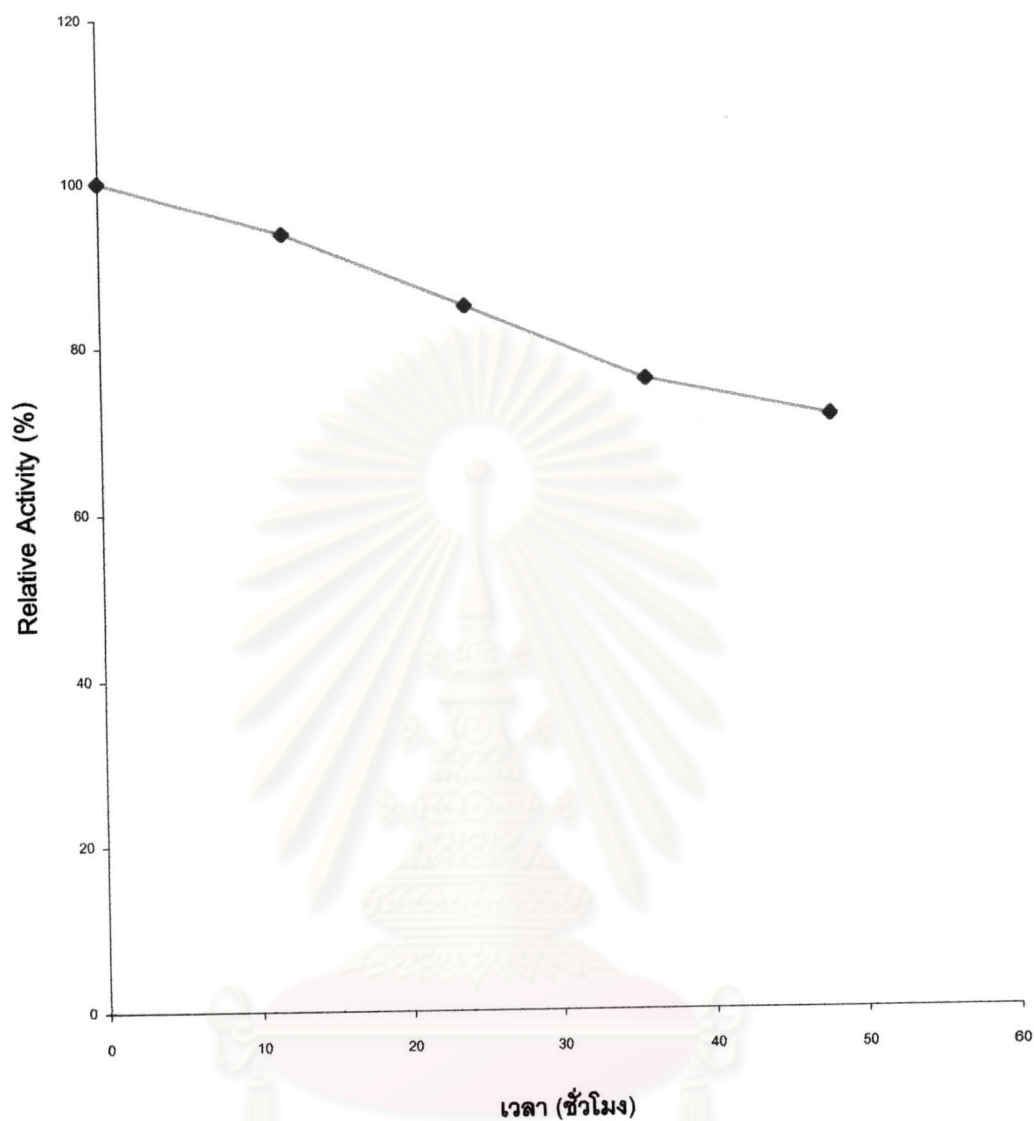
4.3.4 หาความคงตัวของกิจกรรมของเอนไซม์ที่อุณหภูมิต่างๆ

จากผลการวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ 540 นาโนเมตรที่วัดได้ มาคำนวณหากิจกรรมของเอนไซม์กับเส้นกราฟมาตรฐาน ได้ผลดังภาพที่ 4.9 และ 4.10

ภาพที่ 4.9 ความคงตัวของกิจกรรมของเอนไซม์ที่อุณหภูมิต่างๆ

พบว่าที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียส เอนไซม์อัลฟาอะมัยเลสที่ใช้มีกิจกรรมสูงสุด แต่มีความคงตัวต่ำด้วย คือกิจกรรมจะลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเวลาผ่านไปนานขึ้น เนื่องจากเอนไซม์เป็นโปรตีนสามารถเสียสภาพได้ด้วยความร้อนสูง (พิเชฐ, 2528) โดยพบว่าเมื่อเก็บไว้เป็นเวลา 4 ชั่วโมงที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียส กิจกรรมของเอนไซม์จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น ซึ่งไม่เหมาะกับการนำไปใช้เพราะการที่จะย่อยแป้งออกจากกระเทียมให้ได้มากที่สุดต้องใช้เวลาาน จึงควรเลือกอุณหภูมิที่ต่ำกว่านี้ โดยที่ตั้ต้องมีกิจกรรมของเอนไซม์สูงอยู่และมีความคงตัวสูงด้วย

ภาพที่ 4.10 ความคงตัวของกิจกรรมเอนไซม์ที่ 25 อองศาเซลเซียส

และเมื่อพิจารณาจากภาพที่ 4.7 4.9 และ 4.10 พบว่าที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส มีกิจกรรมของเอนไซม์สูงประมาณร้อยละ 95 ของกิจกรรมสูงสุดและมีความคงตัวสูงคือ กิจกรรมของเอนไซม์ลดลงเหลือร้อยละ 71 เมื่อเวลาผ่านไป 48 ชั่วโมง จึงเลือกเอาอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ค่าความเป็นกรดต่าง 6.9 เป็นสภาวะที่ใช้ในการกำจัดแป้งออกจากกระเทียม

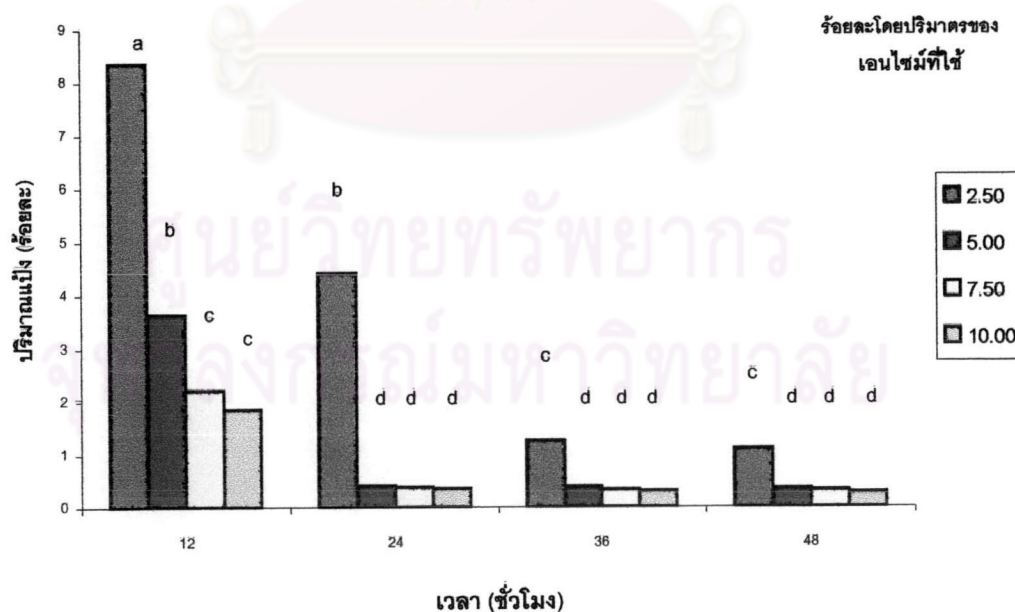
4.3.5 กำจัดแป้งออกจากกระเทียมโดยใช้เอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

จากการวิเคราะห์ผลปริมาณแป้งที่เหลืออยู่ในกากกระเทียมโดยวิธี Polarimetric Method, ความสามารถในการอุ้มน้ำและน้ำมัน และการคายน้ำได้ผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ร้อยละของปริมาณแป้งที่เหลืออยู่ในกระเทียม

เวลา (ชั่วโมง)	12	24	36	48
ปริมาณเอนไซม์ (ร้อยละโดยปริมาตร)				
2.5	8.36 ^a ± 0.41	4.42 ^b ± 0.45	1.26 ^c ± 0.20	1.10 ^c ± 0.43
5.0	3.64 ^b ± 0.52	0.41 ^d ± 0.12	0.39 ^d ± 0.08	0.35 ^d ± 0.10
7.5	2.21 ^c ± 0.35	0.37 ^d ± 0.08	0.33 ^d ± 0.11	0.31 ^d ± 0.15
10.0	1.85 ^c ± 0.38	0.35 ^d ± 0.14	0.30 ^d ± 0.10	0.28 ^d ± 0.12

ตัวอักษร a b c และ d ที่แตกต่างกันหมายถึงในข้อมูลแถวและคอลัมน์เดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

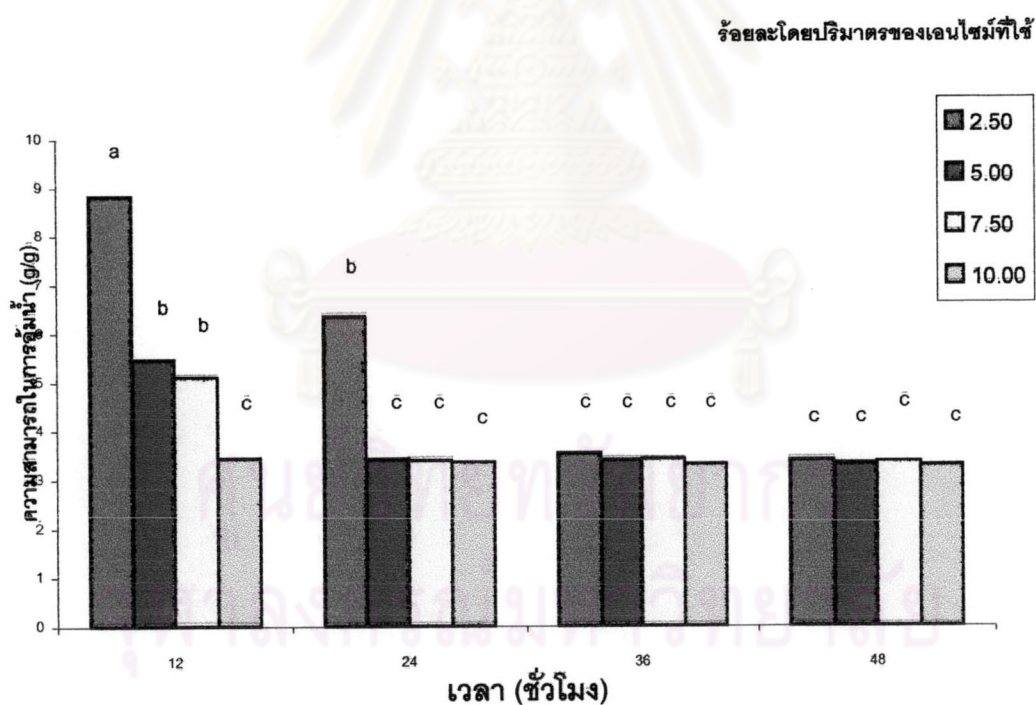

ภาพที่ 4.11 ปริมาณแป้งที่เหลืออยู่ในกากกระเทียมหลังจากย่อยด้วยเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

ตารางที่ 4.5 ค่าความสามารถในการอุ้มน้ำ (Water Holding Capacity : กรัม/กรัมตัวอย่าง)

เวลา (ชั่วโมง) \ ปริมาณ เอนไซม์ (%)	12	24	36	48
2.5	8.82 ^a ± 0.34	6.34 ^b ± 0.40	3.53 ^c ± 0.22	3.38 ^c ± 0.14
5.0	5.47 ^b ± 0.36	3.42 ^c ± 0.18	3.40 ^c ± 0.15	3.31 ^c ± 0.10
7.5	5.10 ^b ± 0.53	3.38 ^c ± 0.14	3.41 ^c ± 0.15	3.35 ^c ± 0.12
10.0	3.43 ^c ± 0.20	3.35 ^c ± 0.10	3.30 ^c ± 0.08	3.27 ^c ± 0.17

ตัวอักษร a b c และ d ที่แตกต่างกันหมายถึงในข้อมูลแถวและคอลัมน์เดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

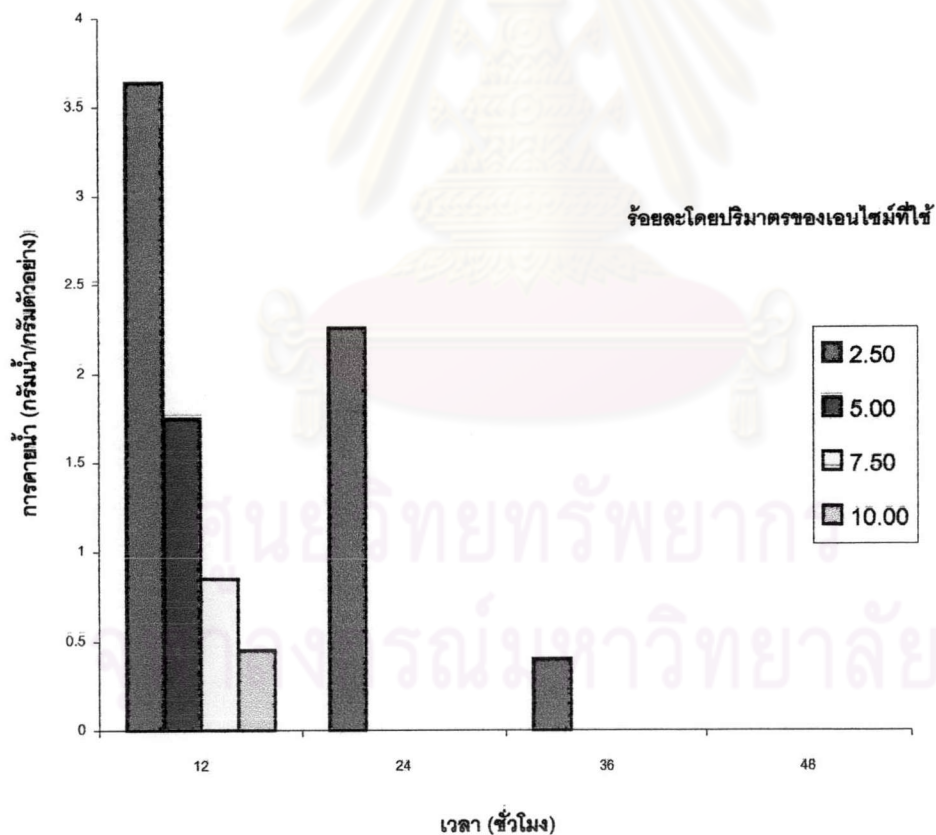

ภาพที่ 4.12 ความสามารถในการอุ้มน้ำของกากกระเทียมหลังจากผ่านการย่อยด้วยเอนไซม์อัลฟาอะมัยเลส

ตารางที่ 4.6 ค่าความสามารถในการคายน้ำ (กรัมน้ำ/กรัมตัวอย่าง)

เวลา (ชั่วโมง)	12	24	36	48
ปริมาณ เอนไซม์ (ร้อยละ)				
2.5	3.64 ± 0.15	2.26 ± 0.08	0.40 ± 0.10	-
5.0	1.75 ± 0.10	-	-	-
7.5	0.85 ± 0.08	-	-	-
10.0	0.45 ± 0.12	=	=	=

เครื่องหมาย - คือไม่มีการคายน้ำเมื่อทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง 24 ชั่วโมง

ภาพที่ 4.13 อัตราการคายน้ำของกากกระเทียมหลังจากทิ้งไว้ 24 ชั่วโมงที่อุณหภูมิห้อง

ตารางที่ 4.7 ความสามารถในการอุ้มน้ำมัน (Oil Absorption Capacity : กรัมไขมัน/กรัมตัวอย่าง)

เวลา (ชั่วโมง) \ ปริมาณ เอนไซม์ (ร้อยละ)	12 ^{ns}	24 ^{ns}	36 ^{ns}	48 ^{ns}
2.5 ^{ns}	1.20 ±0.07	1.31±0.08	1.34 ±0.10	1.33 ±0.04
5.0 ^{ns}	1.24 ±0.06	1.37 ±0.04	1.35 ±0.08	1.37 ±0.07
7.5 ^{ns}	1.29 ±0.10	1.32 ±0.05	1.32 ±0.10	1.35 ±0.08
10.0 ^{ns}	1.27 ±0.08	1.29 ±0.05	1.33 ±0.05	1.35 ±0.06

ns : ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากภาพที่ 4.4 พบว่าปริมาณแป้งที่เหลืออยู่ในเส้นใยกระเทียมมีแนวโน้มลดลงเมื่อใช้ปริมาณเอนไซม์มากขึ้นและเวลาในการย่อยนานขึ้น สภาวะที่ทำให้ปริมาณแป้งที่เหลืออยู่น้อยที่สุดและแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับสภาวะอื่นๆ โดยที่ใช้ปริมาณเอนไซม์และเวลาในการย่อยน้อยที่สุดคือ ใช้ปริมาณเอนไซม์ร้อยละ 5.0 โดยปริมาตรและใช้เวลาในการย่อย 24 ชั่วโมง ให้ผลค่าปริมาณแป้งที่เหลืออยู่ร้อยละ 0.41

ส่วนค่าความสามารถในการอุ้มน้ำมันก็มีแนวโน้มลดลงเมื่อใช้ปริมาณเอนไซม์และเวลาในการย่อยมากขึ้นเช่นเดียวกับปริมาณแป้งที่เหลืออยู่ ดังภาพที่ 4.5 เพราะการใช้ปริมาณเอนไซม์ต่ำและเวลาในการย่อยที่น้อยเกินไปทำให้คงเหลือปริมาณแป้งอยู่สูง ซึ่งส่วนของแป้งจะไปช่วยจับและดูดซับน้ำได้มากขึ้นทำให้ค่าความสามารถในการอุ้มน้ำสูง แต่เมื่อทิ้งไว้เป็นเวลา 24 ชั่วโมง เส้นใยที่มีปริมาณแป้งปนอยู่สูงจะมีการคายน้ำออกมาสูงเช่นกัน ดังภาพที่ 4.6 : เนื่องจากการจับตัวของแป้งกับน้ำเป็นแค่การดูดซับที่ผิวเท่านั้น แต่การอุ้มน้ำของเส้นใยอาหารเกิดจากการดูดซับเข้าไปในโมเลกุลของเส้นใยอาหารที่ละลายน้ำได้พวกกัมและเพคติน หรือการจับตัวกับน้ำด้วยพันธะไฮโดรเจนของเซลลูโลส ทำให้ส่วนที่เป็นเส้นใยอาหารสามารถอุ้มน้ำได้ แต่ส่วนที่เป็นแป้งจะดูดซับน้ำได้แค่ระยะเวลานั้นๆเท่านั้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความคงตัวในการอุ้มน้ำต่ำ (Lo'pez, 1996)

ในงานวิจัยนี้ต้องการผลิตภัณฑ์เส้นใยกระเทียมที่มีปริมาณแป้งต่ำ มีความอุ้มน้ำสูงและการคายน้ำต่ำ โดยใช้ปริมาณเอนไซม์และเวลาในการย่อยน้อยที่สุด จึงเลือกปริมาณเอนไซม์

อัลฟาอะมัยเลสร้อยละ 5.0 โดยปริมาตรและใช้เวลาในการย่อย 24 ชั่วโมง ให้ค่าความสามารถในการอ้วนน้ำ 3.42 กรัม น้ำต่อกรัมตัวอย่าง และไม่เกิดการคายน้ำเมื่อทิ้งไว้ 24 ชั่วโมงที่อุณหภูมิห้อง

ส่วนค่าความสามารถในการอ้วนน้ำมันพบว่าทุกสภาวะที่ทำการทดลองให้ผลค่าความสามารถในการอ้วนน้ำมันที่ต่ำ ประมาณ 1.37 กรัม น้ำมันต่อกรัมตัวอย่างและไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ดังตารางที่ 4.7 เพราะปริมาณของลิกนิน (Lignin) ที่เป็นองค์ประกอบของเส้นใยต่ำ เนื่องจากลิกนินเป็นส่วนประกอบที่ไม่ใช่คาร์โบไฮเดรต แต่เป็นสารประกอบ polymer ของ Aromatic Alcohol คือ Phenyl Propane ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ชอบน้ำ (Hydrophobic) จึงสามารถจับกับน้ำมันได้ดี (Sosulski, 1982)

4.4 วิเคราะห์องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์เส้นใยอาหารจากกระเทียมที่ผลิตได้

กระเทียม 100 กรัม เมื่อผ่านกระบวนการข้างต้นแล้วได้เป็นผลิตภัณฑ์เส้นใยกระเทียม 17.24 กรัม และหาส่วนประกอบต่างๆของเส้นใยกระเทียมที่ผลิตได้ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 องค์ประกอบของเส้นใยกระเทียมที่ผลิตได้

องค์ประกอบ	ปริมาณ (กรัม/100 กรัม)
ความชื้น	3.40±0.12
เส้นใยอาหารที่ละลายน้ำได้	28.32±0.80
เส้นใยอาหารที่ไม่ละลายน้ำ	57.45±0.76
- เซลลูโลส	32.16±0.55
- เฮมิเซลลูโลส	22.89±0.60
- ลิกนิน	2.40±0.08
เส้นใยอาหารทั้งหมด	85.77±0.60

เส้นใยอาหารจากกระเทียมที่ผลิตได้ มีลักษณะเป็นผงสีเหลืองน้ำตาล ดังภาพที่ 4.14 มีกลิ่นกระเทียม และมีองค์ประกอบและคุณสมบัติใกล้เคียงกันกับเส้นใยอาหารจากส้มที่ Weber และคณะได้ทำการศึกษาในปี ค.ศ. 1993 คือมีความสามารถในการอุ้มน้ำสูงประมาณ 3.42 กรัม น้ำต่อกรัมตัวอย่าง เหมาะที่จะใช้เติมลงในอาหารที่ต้องการความชุ่มชื้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เติมลงไปสามารถอุ้มน้ำความชื้นไว้ได้มากและนานขึ้น และผลิตภัณฑ์ที่ต้องการกลิ่นกระเทียม เช่น ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่เป็นต้น แต่ไม่เหมาะกับผลิตภัณฑ์ประเภทอัดขึ้น เพราะมีความสามารถในการดูดซับไขมันได้น้อยเพียง 1.37 กรัมไขมันต่อกรัมตัวอย่าง เนื่องจากมีลิกนินต่ำเพียงร้อยละ 2.4 อาจทำให้เกิดการแยกชั้นของไขมันในผลิตภัณฑ์ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ภาพที่ 4.14 เส้นใยอาหารจากกระเทียมที่ผลิตได้
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.5 นำเส้นใยอาหารที่ผลิตได้มาทดลองใช้ในผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ที่ใช้คือขนมปังปอนด์ชนิดจี๊ด โดยใช้สูตรต้นแบบของ UFM ได้ผลทดสอบทางประสาทสัมผัสดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ขนมปังจี๊ดที่เติมเส้นใยอาหารจากกระเทียมปริมาณต่างๆ

ปริมาณเส้นใยที่เติม (ร้อยละ โดยน้ำหนัก)	0	5	10	15	20
สีเนื้อขนมปัง	7.36 ^a ±0.35	7.42 ^a ±0.24	6.76 ^a ±0.30	4.61 ^b ±0.08	4.35 ^b ±0.45
รสขม ^{ns}	1.53±0.38	1.57±0.31	1.71±0.24	2.04±0.55	1.92±0.60
กลิ่นกระเทียม	2.65 ^a ±0.14	3.22 ^a ±0.46	3.42 ^a ±0.32	3.31 ^a ±0.20	5.15 ^b ±0.08
ความนุ่มของเนื้อขนมปัง ^{ns}	6.93±0.25	7.18±0.08	6.85±0.14	6.57±0.31	6.68±0.16
ความชอบโดยรวม	6.54 ^a ±0.25	6.72 ^a ±0.12	6.23 ^a ±0.20	4.38 ^b ±0.07	3.76 ^b ±0.45

ตัวอักษร a และ b ที่แตกต่างกันหมายถึงในข้อมูลแถวและคอลัมน์เดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns : ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ที่ระดับคะแนนสูง หมายถึงขนมปังมีความขาวของสีเนื้อและความนุ่มของเนื้อขนมปังสูง มีรสขมและกลิ่นกระเทียมสูง และมีความชอบโดยรวมสูง

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าผู้ทดสอบไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ของปริมาณเส้นใยกระเทียมที่เติมต่อรสขมและความนุ่มของเนื้อขนมปัง

แต่ที่ระดับการเติมปริมาณเส้นใยกระเทียมร้อยละ 15 ผู้ทดสอบจะสังเกตเห็นสีของเนื้อขนมปังจะไม่ขาวออกสีหม่นและมีจุดเล็กๆสีน้ำตาลเล็กๆ อยู่ในเนื้อขนมปัง และที่ระดับการเติมปริมาณเส้นใยกระเทียมร้อยละ 20 จะได้กลิ่นฉุนของกระเทียม

และเมื่อพิจารณาจากความชอบโดยรวมแล้วพบว่าผู้ทดสอบให้การยอมรับการเติมเส้นใยอาหารจากกระเทียมที่ระดับการเติมปริมาณเส้นใยกระเทียมร้อยละ 10 สูงที่สุดไม่ต่างจากที่ไม่เติมเส้นใยกระเทียมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)